

Sygn. akt I.Ca 123/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2018r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Cezary Olszewski
Sędziowie SO :	Elżbieta Iwona Cembrowicz Aneta Ineza Sztukowska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Ewa Andryszczyk

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2018 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa J. W.

przeciwko E. Z. , A. Z.

o ochronę naruszonego posiadania i zakaz naruszeń

na skutek apelacji powoda J. W. od wyroku Sądu Rejonowego w Augustowie z dnia 26 stycznia 2018r. sygn. akt I C 623/17

1.Oddala apelację

2.Zasądza od powoda na rzecz pozwanych kwotę 180 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego przed sądem II-giej instancji.

SSO Cezary Olszewski SSO Elżbieta Iwona Cembrowicz SSO Aneta Ineza Sztukowska

Sygn. akt I Ca 123/18

UZASADNIENIE

Powód J. W. wystąpił przeciwko A. Z., E. Z. z pozwem o ochronę naruszonego posiadania i zakaz naruszeń. Żądał nakazania pozwanym A. Z. i E. Z., aby przywrócili mu utracone posiadanie części działki nr (...) o powierzchni ok. 155 m², szczegółowo wskazanej na mapie załączonej do pozwu kolorem szarym (k. 6), położonej w miejscowości C., gmina S., dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...) poprzez nakazanie jej oddania w dalsze jego posiadanie oraz żądał nakazania pozwanym, aby zaprzestali naruszania posiadania tej części działki nr (...) poprzez zakaz wstępu na tę część działki i usunięcie urządzeń tam posadowionych. Domagał się również zasądzenia solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu podnosił, iż ta część działki nr (...) stanowiąca grunty orne, położona w miejscowości C., gmina S., przylegająca bezpośrednio do działki (...), była w posiadaniu samoistnym poprzedników prawnych powoda od 15 marca 1970 r, gdy nabyli działkę nr (...) przez zasiedzenie postanowieniem Sądu Rejonowego w Augustowie w sprawie I Ns 172/90. Powód i jego poprzednicy prawni, przez wiele lat byli przekonani, że część tej działki (...) jest częścią przynależną do działki nr (...) i przez cały czas ją posiadali, a po nich powód, jednakże w 2016 roku pozwani zaczęli naruszać posiadanie powoda.

Pozwani A. Z. i E. Z. w odpowiedzi na pozew nie uznali przedmiotowego powództwa i wnieśli o jego oddalenie i zasądzenie na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k. 25-26 akt). W uzasadnieniu podnosili, że powód nigdy nie był samoistnym posiadaczem tego gruntu, że powód też w żaden sposób nie wykazał, aby był samoistnym posiadaczem przedmiotowej części nieruchomości nr 23/3, a zatem trudno jest mówić o jakimkolwiek naruszeniu przez nich jego posiadania. Pozwani twierdzili, że od ponad 15 lat nikt nie przebywa na nieruchomości powoda nr 24, nikt nie zajmuje się tą nieruchomością. Pozwani przyznali, że dbają o swoją nieruchomość nr 23/3 od momentu kiedy zostali jej właścicielami, bez wątplenia jako jej właściciele to oni są też jej posiadaczami samoistnymi, a ich dbałość o swoją nieruchomość, tj. zasadzenie drzew i innej roślinności oraz jej pielęgnacja i inne zabiegi, nie można nazywać naruszeniem posiadania powoda. Podkreślali kategorycznie, że powód w żaden sposób nie wykazał samoistnego posiadania tej części będącej ich własnością nieruchomości. Podkreślili również, że we wszystkich dokumentacjach widnieją jako właściciele. Kategorycznie zaprzeczali więc aby byli bezprawnymi naruszcicielami części nieruchomości, jak to twierdzi powód.

Sąd Rejonowy w Augustowie wyrokiem z dnia 26 stycznia 2018r oddalił powództwo i obciążył powoda kosztami postępowania.

Ustalił przy tym że działki stron, położone są w miejscowości C., gmina S., graniczą ze sobą - powoda działka nr (...), pozwanych działka nr (...), a roszczenia powód oparł są na fakcie posiadania oraz jego naruszenia przez pozwanych części działki nr (...), stanowiącej ich własność.

Sąd rejonowy wskazał iż stosownie do przepisu art. 478 kpc – w sprawach o naruszenie posiadania Sąd bada jedynie ostatni stan posiadania i fakt jego naruszenia, nie rozpoznając samego prawa ani dobrej wiary, zaś stosownie do przepisu art. 344 § 1 kc przeciwko temu, kto samowolnie naruszył posiadanie, przysługuje posiadaczowi roszczenie o przywrócenie stanu poprzedniego i o zaniechanie naruszeń, przy czym roszczenie to wygasa, jeżeli nie będzie dochodzone w ciągu roku od chwili naruszenia. Naruszenie posiadania to zazwyczaj fizyczne wtargnięcie w sferę władztwa posiadacza, polegające na pozbawieniu lub zakłóceniu posiadania. Należy podkreślić, że prawo tu chronione to posiadanie w warunkach „normalnych”, a naruszciciel to ten, kto bezprawnie wkracza w sferę władztwa posiadacza, tu powoda i to z wolą naruszenia, bo ingerencja przypadkowa, jednorazowa, czy też taka która prowadzi do ustalenia, iż chodzi o posiadanie którego nie można zaliczyć jako podlegające ochronie w warunkach „normalnych” i brak woli bezprawnego wkroczenia w sferę władztwa posiadacza, nie może prowadzić do ustalenia bezprawności, w tym wypadku niewątpliwie w odniesieniu do pozwanych A. Z. i E. Z.. Sąd podkreślił, że rozstrzygnięcie procesu posesoryjnego nigdy nie przesądza samego prawa do rzeczy, a w sprawie o naruszenie posiadania ustaleniu podlegają tylko dwie okoliczności: ostatni stan posiadania i fakt jego samowolnego naruszenia. W tym postępowaniu Sąd nie bada samej własności, tylko ustala czy nastąpiło samowolne naruszenie posiadania.

Dokonując oceny zgromadzonego materiału dowodowego w tym zeznań świadków Sąd Rejonowy uznał, iż nie zostały przedstawione dowody na okoliczność naruszenia posiadania powoda przez pozwanych co zgodnie z art. 344 § 1 kc, skutkowało oddaleniem powództwa.

O kosztach procesu sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc i § 5 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Apelację od tego wyroku wywiódł powód zarzucając:

1. naruszenie przepisów prawa cywilnego procesowego, w szczególności art. 233 § 1 i § 2 k.p.c. poprzez nieuzasadnione oddalenie wniosku dowodowego powoda o zwrócenie się do Urzędu Gminy S. o przekazanie dla Sądu do niniejszej sprawy dokumentacji związanej z ustaleniami Urzędu Gminy Sztabind dotyczącymi zanieczyszczeń studni z wodą pitną położoną w obrębie nieruchomości powodana okoliczność naruszenia posiadania przez pozwanych nieruchomości posiadanej przez powoda – części działki nr (...), w tym studni z wodą pitną położoną w obrębie nieruchomości powoda oraz wnioski powoda o przeprowadzenie dowodu z map dotyczących usytuowania działki pozwanych nr (...) dołączonych do umowy zakupu działki nr (...) przez pozwanych na okoliczność przebiegu granic tej działki według wiedzy pozwanych;

2. naruszenie art. 233 §1 k.p.c. oraz art. 316 §1 k.p.c. i art. 328 §1 i §2 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i brak rozważenia przez Sąd całości zgromadzonego materiału dowodowego według stanu na dzień zamknięcia rozprawy w tym zakresie brak wszechstronnej oceny zeznań wszystkich świadków wskazujących na realizację władztwa względem całej nieruchomości powoda w tym również części działki oznaczonej na mapie przedstawionej przez powoda do akt sprawy oraz jej posiadania przez powoda i jego poprzedników prawnych, co ostatecznie doprowadziło Sąd I instancji do wadliwej oceny stanu posiadania części działki nr (...) leżącej w obrębie nieruchomości powoda;

3. naruszenie art. 344 § 1 k.c. poprzez nieuzasadnione oddalenie powództwa gdy doszło do naruszenia posiadania, co wykazali świadkowie zeznający w niniejszej sprawie, gdy nawet sam pozwany przyznał, iż zdemontował ogrodzenie zaorując część działki posiadanej przez powoda oraz dokonał zajęcia studni znajdującej się na nieruchomości zajmowanej przez powoda.

Wskazując na powyższe zarzuty powód domagał się :

1. uchylene zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania z zaleceniem przeprowadzenia wszystkich wniosków dowodowych zgłoszonych przez powoda;

2. ewentualnie jego zmianę i uwzględnienie powództwa w całości po przeprowadzeniu dowodu z dokumentacji związanej z ustaleniami Urzędu Gminy S. dotyczącymi zanieczyszczeń studni z wodą pitną położoną w obrębie nieruchomości powoda na okoliczność naruszenia posiadania przez pozwanych nieruchomości posiadanej przez powoda - części działki nr (...), w tym studni z wodą pitną położoną w obrębie nieruchomości powoda oraz dowodu z map dotyczących usytuowania działki pozwanych nr (...) dołączonych do umowy zakupu działki nr (...) przez pozwanych na okoliczność przebiegu granic tej działki według wiedzy pozwanych - (...) - kopii mapy i opisu - k.9-10 oraz akta księgi (...) - kopii mapy i opisu-k.l, 2, 5, 6 i 34 ;

1. zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelację uznać należało za bezzasadną.

Podstawową kwestią , która została także wyakcentowana w uzasadnieniu sądu rejonowego jest ograniczony zakres kognicji sądu w sprawach o naruszenie posiadania co zostało określone w art. 478 kpc. Z treści tegoż przepisu w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości wynika, że sąd bada jedynie ostatnia stan posiadania i fakt jego naruszenia. Obojętny jest przy tym stan prawny i dobra bądź zła wiara naruszydciela. Proces posesoryjny ma na celu ustalenie przez sąd, czy posiadanie należy lub należało do powoda oraz czy pozwany samowolnie naruszył posiadanie. Posiadacz, którego prawo zostało samowolnie naruszone, musi udowodnić fakt posiadania i jego naruszenia.

Pod względem podmiotowym w ramach powództwa posesoryjnego ochrona przysługuje jedynie posiadaczowi (legitymacja czynna) – zarówno posiadaczowi samoistnemu – władającemu faktycznie rzeczą jak właściciel (art. 336

in principio kc), jak i posiadaczowi zależnemu – władającemu faktycznie rzeczą jak użytkownik, zastawnik, najemca, dzierżawca lub mający inne prawo, z którym łączy się określone władztwo nad cudzą rzeczą.

Jak wynika z powyższych uwag ochronie w ramach art. 344 kc podlega stan faktyczny wynikający z posiadania.

Przeciwieństwem powództwa posesoryjnego jest żądanie ochrony oparte na treści art. 222 kc, gdzie fakt posiadania tytułu prawnego (własności) jest kryterium rozstrzygającym .

W sprawie niniejszej nie ulega wątpliwości , że roszczenie zgłoszone przez stronę powodową było roszczeniem posesoryjnym. Profesjonalny pełnomocnik wystąpił o przywrócenie posiadania i na żadnym etapie procesu nie zmienił treści swego roszczenia. Zatem sąd rejonowy był związany jego treścią i mógł co najwyżej ocenić zasadność żądania w tym zakresie. Co prawda sąd pierwszej instancji nie dokonał pogłębionej analiz dowodów w sporządzonym uzasadnieniu tym niemniej w ramach apelacji pełny sąd II-giej instancji jest sam uprawniony do dokonania takiej oceny.

Z zeznań wszystkich przesłuchanych w sprawie świadków wynika w sposób niewątpliwy i jednoznaczny , iż nigdy nie doszło do objęcia posiadania nieruchomości spadkowej przez powoda.

I tak:

- świadek L. H. zeznał „Ja na tym gruncie J. W. nie widziałem. Widziałem go za życia matki , a po śmierci matki już nie. Po śmierci jego matki to tak bezańsko stało”.

-świadek M. K. zeznał „po śmierci I. W. raz był na tej nieruchomości jej syn ,może rok po jej śmierci”

-świadek W. W. (1) zeznał „jak oni poumierali to ja nikogo tam nie widziałem”

- świadek E. C. zeznał „tylko raz przeprowadziłem z nim rozmowę telefoniczną ,nigdy go nie widziałem po śmierci I. W.”

-świadek L. C. zeznała „pana W. tam nie widziałam”

-świadek I. J. zeznała „Jak zmarła I. to się nikt nie zajmował , odcięli prąd. Na działce nic się nie robiło, były chaszczki, zwierzaki się zaległy. Byłam w kontakcie z J. W.. On faktycznie nigdy nie przyjechał”

Jak wynika z zeznań świadków nigdy nie doszło do objęcia w posiadanie przez powoda nieruchomości, o przywrócenie którego to posiadania wnosi. Nie przedstawiono na tą okoliczność ani jednego dowodu , który by podważał treść zeznań świadków i dał podstawę do przyjęcia ,że powód był faktycznym posiadaczem tej nieruchomości.

Same twierdzenia strony powodowej wbrew dowodom zgromadzonym w sprawie nie mogły stanowić podstawy ustalenia faktycznego sądu polegającego na przyjęciu ,że powód był posiadaczem nieruchomości, a fakt że posiada tytuł prawny jest w postępowaniu o naruszenie posiadania obojętny.

Wskazać dodatkowo należy , iż centrum życiowe powoda znajduje się w USA gdzie na stałe przebywa , co potwierdziła także jego pełnomocnik na rozprawie apelacyjnej, a co tym bardziej utwierdza w słuszności wyciągniętych wyżej wniosków.

Zarzuty podniesione w apelacji całkowicie mijają się z istotą postępowania w zakresie ochrony posiadania. Skoro bowiem strona powodowa nie wykazała faktu posiadania przez powoda to nie można skutecznie zarzucać, że to posiadanie poprzez określone zachowania pozwanych zostało naruszone. Stąd też zgłoszone w apelacji dowody i wnioski nie mają dla rozstrzygnięcia sprawy żadnego znaczenia.

Mając powyższe na uwadze i działając na podstawie art. 385 kpc apelację jako bezzasadną należało oddalić.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98 kpc w zw. z art. 391§1 kpc i § 5 ust 4 rozporządzenia ministra sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSO Cezary Olszewski SSO Aneta Ineza Sztukowska SSO Elżbieta Iwona Cembrowicz